

PÖSTYÉNI PÖSTYÉNER ZEITUNG UJSÁG

Előfizetési díjak:
Egész évre 16.- kor.
Félévre 8.-
Segyedévre 4.-
Egyes szám ára - 32 fill.

TELEFON 43.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: FÖLDES SÁNDOR

Megjelenik hetenkint egyszer
hétfőn este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Erzsébet-út 29. szám.

TELEFON 43.

Délkelet felé.

Irt: Földes Sándor.

II.

(Cenzurázva).

Az újvidéki állomáson a határrendőrkapitány, aki nemzetiszínű karszalagot viselt „F. K.” (Festungskommando) felirattal, azt a tanácsot adta nekem, menjek be a Ferencz József-laktanyába s keressem fel ott B. századost, aki az igazolványok ügyét intézi. Azonban B. nem tehetett semmit. Amikor Rudnyánszkytól elváltam, a képviselő egy sebtiben írt ajánlócédulát nyomott a markomba, mely az ottani főispánhoz volt címezve. A főispán Tallián kormánybiztoshoz utasított. A kormánybiztos hivatalban azzal fogadtak, hogy a kegyelmes úr reggel elutazott Budapestre. Láttam már, hogy így nem viszem sokra. Elmentem tehát a postára, hogy táviratozzak Rudnyánszkyknak. Arra akartam kérni, hogy a belgrádi parancsnokságnál eszközöljön ki részemre távirati igazolványt. A táviratot visszaadták azzal, hogy polgári telegramokat nem továbbítanak. Ujra elmentem a laktanyába, majd a határrendőrségre, hogy hivatalból táviratozzanak. Azonban minden kísérletem hiábavalónak bizonyult. Leszontyolodva, kicammogtam az állomásra, a ruhatárból kivettem a táskámat, visszamentem a városba s megszálltam a „Grand Hotel Erzsébet”-ben, a sokat szerepelt „Szerb matica” tőzsomszédságában.

Vasárnap délután három óra. A széles Kossuth Lajos-utca aszfaltján nyüzsgő tömeg. Elegáns, czobolyprémes ruhások, hosszú, fekete plüsskabátos, tűzesszemű szerb lányok, rikitőszínű selyem fejkendőkből és sok sok katona minden fegyvernemből. A domináló elem a német baka. Egész rajokban lépik el a korszót. Ruházatuk golyótól átjárt, lepörkölt. Tegnap bizonyára még pokoli tűzben voltak. Ma délcegen, feszesen kacsintgatnak jobbra-balra, mintha hadgyakorlatról jönnének. Odébb, kisebb csoportokban könnyen sebesültek. Német katonáorvosok, tiszték, egy máltai lovak, fekete ruhás sveszterek és önkéntes betegápolók egészítik ki a korszó tarka képét.

Az úttesten száguldó, tülkölő csukaszürke autók és sok Landeszübel. Ez t. i. a katonai gúnyneve a parasztszekérnek, a landeszübeliches Fuhrwerk-nek.

Az utcákon és tereken kombinált őrszolgálatok. Egy csendő, egy katona, feltűzött szuronyyal, nemzetiszínű „F. K.” feliratú karszalaggal.

A főtéren, egy monumentális, már kissé keleties stílusban tartott Mária-szobor előtt megáll hat asszony. A környék valamelyik szerb falujából jöttek. Mindegyik fején lapos párna, rajta batyú. Egy könnyed

meghajlás, keresztvetés. Aztán leteszik a batyút a talpazatra. Alighogy végigsimitották nagy, négyszögletes, fehér főkötőjüket, már ott terem a kombinált őrszem s igazolásra szólítja őket. Igazolványuk rendben lehetett, mert az őrszem csakhamar folytatta ellenőrző-útját.

Este kilenc óra. A korszó még mindig élénk. A kávéházak teltek. A flörtölő szerb hölgyek is. Tisztek, cigányzene, kártya.

*

A szobáért 3 korona 60 fillért fizettem. Igaz, hogy nem volt keleti kényelemmel berendezve. Az olyan fölösleges tárgyak mint pl. az éjjeli-szekrény vagy a köpöcsésze teljesen hiányoztak. Viszont azonban éjjel ingyen élvezhettem a vadászat örömeit.

Hogy ilyen körülmények közt már reggel hat órakor talpon voltam, csak természetes. De mit kezd az ember Mindszentek-napján reggel hat órakor Újvidéken? A mindszentjét neki! gondoltam, kimegyek az állomásra a határrendőrkapitányhoz, hogy megköszönjem neki a jó tanácsot. Így is tettem.

— No megvan e a Passierschein? fogad a kapitány, akiről feljegyezni érdemes, hogy a megtévesztésig lú alteregoja Szmracsányi járásbírónak, azzal a külömb-séggel, hogy a monoklit balszemében hordja.

— Szépen van meg, felelem zamatos ujmagyar nyelven.

— Tudja mit, adok önnek még egy tanácsot, egy utolsót, ha az sem használ, akkor tegyen le minden reményről. Menjen a határrendőrségre, kérjen egy Passierscheint Péterváradra. Ott keresse fel I. őrnagyot, aki igen kedves, előzékeny uriember. Hátha ott megadják az engedélyt?

Elmentem a határrendőrségre, ahol egy óra hosszat vártattak, majd kétoldalos jegyzőkönyvet vettem fel velem és rólam. Végre kezemből volt a sárga cédula, amely megnyitotta előttem a „Petrovaradin”-ra vezető hidat. Miután különféle drót- és egyéb akadályokon szerencsésen átjutottam s a cédulát nyolc őrszem előtt felmutattam, bevezettek G. vezérőrnagy várparancsnokhoz. Felmutatom fényképes igazolványomat s annak hátlapján Herbay ezredes ajánló sorait, aztán előadom jövelelem célját. A vezérőrnagy aeráris szíveséggel letessékél ege jó öreg bidermájér karosszékebe, majd atyai jóindulattal így szól:

— Az ezredes úr ajánló-sorai alapján kiállítanám önnek a Passierscheint Belgrádba. De tudnia kell, hogy minden civilt, aki Belgrád területére teszi lábát, ohne weiteres, mint kémet letartoztatják. Lehet, hogy ez a rendelkezés egy-két nap múlva megváltozik. Ellenben adok önnek egy Passierscheint Zemunba. Onnan aztán, egy-két nap múlva talán átmehet Belgrádba.

A zimonyi Passierscheinnal zsebemben, hálálkodva hagytam el a Festungskommando épületét. Végre! . . .

Mivel a legközelebbi vonatig még sok időm volt, széjjelnéztem a városkában. Különös érzés vett rajtam erőt, amikor végighaladva a csöndes, ódon főutcán („Jelačićova ulica”), egy régi emeletes ház erkélyén, márványablába vésve, a következő feliratot olvasom:

„U ovom domu rodio
se 16. listopada 1801.
slavni hrvatski ban
gróf Josip Jelačić.

(Ebben a házban született 1801. október 16-án a méltóságos horvát bán Jelačić József gróf).

*

Délután két órakor újból künn voltam az újvidéki állomáson. Most már utoljára. A zimonyi vonatot vártam. Csak háromórás késést jeleztek s így kellő időm volt széjjelnézni.

Az állomás mögött szerb foglyokat sorakoztatnak. Rettenetesen le vannak csigázva. Uniformisuk, ha a rongydarabokat annak lehet nevezni, a leglehetősebb. Legtöbbjükön durva darócköpeny. Orosz, francia és angol felsőkabátot is látni. Sokak fején fez, francia tengerésszapka. Az egyik — jambosapka. Egyetlen-egyét láttam köztük, akinek ruházata elárulta a katonát. Vörös parolis sötétkék köpeny volt rajta, ugyanolyanszerű fekete ellenzős sapka, szakasztott mása annak, amit legénységünk béke idején hord és magoszarú csizma. A köpeny gallérjánál kilátszott a vörösparolis blúz, két-két osztrákmagyar fehér csillaggal. Szerb csendő volt. Négyüket, akik mankóra támaszkodtak, hordágyra tették s úgy emelték be a többiekhez a Budapest felé készenálló vonatba.

Visszamegyek a másodosztályú váróterembe, ahol egy szerbül beszélő hölgy csoport mellé telepszem. Hármán voltak. Egy korosabb asszony, egy kisasszony és egy 13-14 éves iskolásleány. Mint később beszélgetésükből kivettem: anya és leányai. Ruházatuk és viselkedésük arra engedett következtetni, hogy valamelyik környéki falu jegyzőjének vagy pópájának a familiájához tartoznak. A kislány bejár Újvidékre az iskolába. Az egész idő alatt kizárólag szerbül beszéltek. Nyilván ennek ellensúlyozására a kisasszony időről-időre bele-belepillantott a mozgó ujságárusnál vett legújabb Tolnaiba.

Négy órakor egy hosszú vöröskeresztes vonat rohogott be az állomásra. A nagyszerűen felszerelt kocsi mindegyikén a következő felirat volt: báró csetei Herzog Mór Péter segélyvonata.

Öt órakor végre megjött az én vona-

tom is. A szerb hölgyekkel együtt egy 2-el jelzett harmadosztályú kocsiba szálltam. Leeresztem az ablakot, hogy a kapitánynak, aki közben ismét szolgálatba lépett, most már őszinte köszönetet és búcsút mondjak. A beszéd a harctéri eseményekre terelődik. — „Mit szól hozzá, ma Arangyelováccal beszéltem, innen az állomásról!” — Tudni kell, hogy a várost egy nappal előbb vették be csapataink. Micsoda szervezetség! . .

Már beesteledett, mikor a vonat megindult Pétervárad felé. Pár perccel előbb ugyanabba az irányba indult egy felbokrétázott katonavonat, vidáman nótázó német infanteristákkal.

A feketéllő Duna, a csillagos ég, az erodítések villanyfénye s a fürdőző holdvilág oly varázslatos képpé egyesültek, aminőt hiába keresünk a legmesteribb kézel alkotott műreken. Ilyen harmóniát csak a mesterek mestere: a természet tud megjeleníteni. A morajló folyam, mint egy haragvó isten duruzsolása kísérte a színeknek ezt a paradicsomi színtóniáját.

Péterváradon ismét egy katonavonat. Ismét éneklő poroszok, akiknek letellett az esztendejük. Mennek haza szabadságra.

Srjemske Karlovce. A régi helység-névtárban: Karlóca. Vagy kétszáz civil száll a vonatra. Hangosak, jókedvűek, egyikük-másikuk kissé beállítva. Csupa horvát. Pázuára mennek pótsejle. Egyikük — hatalmas termetű, jovialis, uriemberkűljű — mellém telepszik. Úgy tesz, mintha nem értenék nyelvükön. Elkezd szidalmazni. Boga ti s ami velejár. Nem haragból, inkább pajkosságból, évődésből. Az egész társaság mosolyog. Majd belém akar kötni. Ezt se rosszakaratból. Végre megsajnálom. Bemutatkozom. — „Magyar?” mondja s máris felnyalából, arcon csókol. — „Éljen, testvér, magyar! Boga ti!” cupp, s ismét ott tapad a szőpamacs az arcomon, ezuttal szájam kellős közepén. Azóta is átkozom Ádámot, szerencsétlen ősapánkat, aki ezt a barbár szokást meghonosította. Még egy álló órán keresztül folytatódott így a horvát-magyar testvérsülés. Végre megérkeztünk Pázuára, legfőbb ideje volt. A testvérsülésnek ezt a mártíromságát mai napig sem tudtam kiheverni. Szájam még mindig tele van a jó, bűdös szerémségi sligovicával.

A fülkében rajtam kívül még csak két asszony maradt. Két zimonyi nő. Szabadkáról jöttek. Ott tartozkodtak, amióta Zimonyból evakuálták őket. Most mennek vissza, széjjelnézni.

Zuhogó esőben, este kilenc órakor érkeztem a zimonyi állomásra. Abban a pillanatban, amikor a Perronra léptem egy hatalmas fénycsóva világította meg az állomás összelyukasztott épületét. A Kalimégdánon felállított fényszórónk sugárnyalába, mint egy finom aranyszálakból font szőnyeg ivelte át a sötét Dunát.

Vissza Angliából.

— Beszélgetés Gravé bácsival —

Pöstyén, nov. 29.

Gravé Hugó úr — az örökifjú Gravé bácsi — aki azelőtt éveken át fürdőhelyünkön tartozkodott s később Londonban telepedett meg, a multhéten nejével és gyermekével visszatért Angliából. Gravé a háborus Londonról s ottani megfigyeléseiről a következőket volt szives nekünk elmondani:

— Amikor a hadüzenet megtörtént, Londonban senkisémet vette komolyan a háborút. A helyzet csak később, a hecciapok, főleg a Times féktelen igazatásai folytán megsegedett el. A rendőrség falragaszok felhívta az osztrák-magyar és német alattvalókat, hogy 48 órán belül jelentkezzenek regisztrálás végett. Tudni kell, hogy Londonban nincs bejelentési kötelezettség. A rendőrségen felvették nacionálénkat s azután szabadonbocsájtottak bennünket. Meghagyták nekünk, hogy a körülményeinkben beálló minden változástól, lakásváltozástól s többi 48 órán belül tegyünk jelentést. Megtiltották a fegyvertartást s azt, hogy külön engedély nélkül öt mérföldnél nagyobb utazást tegyünk. Egész Londonban szabadon mozoghattunk.

— A Zeppelinek megjelenése s a kémhajsza, mely a lapok féktelen igazatása révén mindjobban fokozódott s főleg a hiszterikus asszonyok rémlátomásai s denunciaciói folytán helyzetünk egyre rosszabbodott. Ekkor terjesztette elő Asquith a parlamentben azt a javaslatot, hogy a katonaköteles korban levő férfiak internálódók a „Concentrations camp”-ekben, az asszonyok és gyermekek pedig, úgyszintén a katonaköteles korban túl levő férfiak hazaküldendők. Ugyanebbe az időbe esik a londoni mob rablójárata a német üzletek és a németek lakása ellen. A főkolompókat a rendőrség lecsukta, a bíróság pedig érzékeny büntetést mért rájuk. A károsultak minden veszteségét, egy évig törvény alapján, a hatóság megtérítette.

— A háborút, mint említettem, ma sem veszik komolyan az angolok. Ők inkább egy nagyarányú üzleti tranzakciót látnak benne. Egy előkelő londoni bankártól hallottam, hogy az egész háború célja nem egyéb, mint a két nagy konkurenst: Németországot, a gazdasági riválist és Oroszországot, az Azsia felől fenyegető vetélytársat legalább egy félévszázadra lábáról levenni.

— Az ujoncozás, a kormány által mesterségesen előidézett munkahiány folytán, eleinte nagyszerűen ment. A munkanélküliek szívesen kaptak az alkalmon, annál is inkább, mert a katonák fényes fizetést húznak s a családjukról is minden tekintetben gondoskodik a kormány. Később már különféle trükkökhöz, reklámokhoz fordultak. Így, ha valamely katonára Viktoria-keresztet dekorálva visszatért a harcterről, diadalmenetben vitték utcáról-utára, így csinálva reklámot a hadseregnek. A lapok pedig, különösen az Evening News és a Glob hasábos tirádákban számoltak be egy-egy ilyen „vitéz hőstetteiről”. A cikk persze egy ügyesen lanszírozott, jól fizetett toborzási felhívással végződött. Tudni kell, hogy a Viktoria-kereszt megfelel a mi ezüst vitézségi érdmünknek.

— Amikor megkaptuk az engedélyt az ország elhagyására, a belügyminiszteriumban a következő figyelmeztetést adták kezünkbe:

„Az ellenséges nemzetek azon alattva lóinak, akik engedélyt kaptak a hazájukba való visszatérésre, tilos értékpapírokat vagy értékeket magukkal vinni. Kézpénzben személyenként legfeljebb 10 fontot (200 márka, 240 korona), családonként, ha a családtagok száma meghaladja az ötöt, legfeljebb 50 fontot (1000 márka, 1200 korona) vihetnek magukkal. Ez a kézpénz azonban nem lehet sem angol, sem francia érc- vagy papírpénz. Aranypénzt egyáltalán nem vihetnek magukkal, még külföldit sem.

A „Public Trustee”, ha az illetők

hozzáfordulnak, őrizetbe veszi értékeiket, ingatlanait, butorukat, kötelezvényeiket, részvényeiket és kézpénzüket.

Aki hazájába visszatérő valamelyik ellenséges nemzetbeli alattvaló valamely értéktárgyának birtokában van vagy olyat kezel, köteles ezt a „Public Trustee”-nek bejelenteni.

A figyelmeztetés német fordítása tele van stiláris hibákkal.

— Hallott e valamit a hirhede Szebenyeiről?

— Szebenyei, az az ocsmány renegát? Magyargyalázó cikkeit hétről-hétre lenyomja a Morning Post. Minden cikkért 20 fontot (480 koronát) kap ez a piszokfráter, aki feleségét kémkedni küldte saját hazájába. Az előkelő ujság és az angol kormány protekciója révén nagy befolyásra tett szert ez a tehetségtelen áhírlapíró.

— Érdekes volt a német határon a vámvizsgálat. Még a cigarettát is felvágják. Az asszonyokat pörére vetkőztetik s úgy vizsgálják őket tetőtől talpig. A szigor mindenképpen helyenvaló, mert a határon sok a kém. Így pl. tudok egy esetet, amikor egy asszony, aki gyakori ide-odautazásával kellett feltűnést, végre mégis csak megjárta. Nem találtak rajta semmi gyanúsat, mégsem bíztak benne. Mint aztán később kitudt, a gyanú alapos volt. Az egész háta tele volt írva szintetikus tentával, mely csak kemiai reagensek alkalmazása után vált láthatóvá.

HIREK

Felhívás a pöstyéni járás közönségéhez!

Karácsony közeledik. Am az emberek milliói a szeretet ünnepét távol otthonuktól, a messze idegenben fogják ez évben tölteni. Nekünk, kik a háboru súlyos eseményei közepett is együtt lehetünk, kötelességünk gondoskodni azokról, akiket a végzet mostohább sorsban részesített.

Ösmerve a járás lelkes és hazafias közönségét, bizalommal fordulok hozzá és arra kérem, hogy a Pöstyénben időző, és ezidőzerint több mint 2000 harctéri sebesült katonák

karácsonyestélyéről,

szereketajándékaival emlékezzék meg. Bármily csekély összeget is hálával fogadok, minden fillér nyomán áldás fakad. És mivel minden katonáról egyenlően óhajtunk megemlékezni, nem természetbeni, hanem kizárólag kézpénzadományokat kérek, hogy a beszerzés egyszerre, egy kézben történjen, lehetőleg bőséges ajándékokat tehessünk arra a karácsonyára, melyet a legszebb együttérzés hozott létre.

Hazafias üdvözléssel

Pöstyén, 1915. november hó 22-én

Czocher Kálmán
főszolgabíró.

Adományokat a fenti célra készséggel elfogadunk, s azokat a Pöstyént Ujság-ban nyugtázzuk.

A szerkesztőség.

Dr. PAJOR SZANATORIUM
BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 14.
A PÖSTYÉNI ISZAP FÖLERAKATA

GYÓGYGYMNASZTIKA
ORTHOPEDIAI GYÓGYINTÉZET
SZÜLŐ- ÉS NŐBETEG OSZTALYA

Egy hadnagy vaskoronarendje. Janc Ferencz, a cs. és k. 31. gyalogezred hadnagyát, aki az északi harctéren megsebesülve, a napokban utánkezelésre ideérkezett, az ellenség előtt tanúsított rendkívül vitéz és bátor magatartása elismerésül a király a harmadosztályú vaskoronarenddel kitüntette. Janc az egyetlen hadnagy az egész hadseregben, akik ezt a magas érdemrendet a magáénak vallhatja. Janc azonkívül tulajdonosa az I. és II. osztályú vitézségi éremnek, a III. osztályú katonai érdemkeresztnek és a vaskeresztnek.

Az Erdődy-hitbizomány új bérlői. A gróf Erdődy-féle galgóczi hitbizományhoz tartozó összes birtokokat, nevezetesen a póstyeni, nagyörvistyeyi, vágdebrői és lukábi gazdaságot a szeredi cukorgyár vette bérebe. Az új bérlő az eddiginél ötven százalékkal magosabb bért fizet. Az új bérlet 1921-ben vagyis öt év múlva kezdődik.

Az új olvasóterem. A Vörös Kereszt fiók által a katonák részére berendezett olvasóterem szerdán délután két órakor nyílik meg, a Herzog-szálló nagy színházi helyiségében. A katonák ingyen-könyvtára is itt lesz elhelyezve. Az olvasótermet és a könyvtárat Földes Sándor szerkesztő, az egyet jegyzője kezeli, aki készséggel ad a hozzáférő katonáknak naponta 10—12-ig a Póstyényi Újság szerkesztőségében (Erzsébet-út 29.) mindennemű felvilágosítást. Úgy a könyvtár, mint az olvasóteremmel szemben a monarchia újság- és könyvkiadóvállalatai a legnagyobb előzenyírt tanúsították, amennyiben Földes szerkesztő kérésére már eddig is számos könyvet küldtek és közei száz különféle lappeldányt juttatnak naponta katonáinknak. Az olvasóterem, tekintettel arra, hogy katonáink délelőttönként a kúrával vannak elfoglalva, csak délután kettőtől hatig lesz nyitva. Esténként mozielőadások, hangversenyek és népszerű felolvasások vannak tervbevéve.

Tejhamisítók. A multhéten ittjárt a pozsonyi vegyikísérleti állomás fővegyésze s próbát vett több környékbeli tejtermelő kannából. Mint értesülünk, a fővegyész egyes próbáknál 60 százalékgig terjedő hamisításokat konstatait. A termelők ellen a főtisztviselői hivatalnál megindult az eljárás.

Katona-mozi. Mint értesülünk, Herbay Szilviusz cs. és k. ezredes, állomásparancsnok azzal a tervvel foglalkozik hogy az itt üdülő kétezernél több katona részére mozit rendez be. Vetítésre részben mulatató, részben népszerű tudományos filmek kerülnének, amelyekhez a kísérő szöveget hozzáértő tiszték olvasnák fel. Az Urania-szerű intézmény megszervezésére és vezetésére Kalmár főhadnagy, a jeles Afrika-utazó van kizemelve. Az előadások ingyenesek volnának. A szép tervet annál könnyebben lehetne megvalósítani, mert immár helyiség is van, amennyiben a Herzog-szállóban megnyitott olvasótermet a Vörös Kereszt bizonyára készséggel bocsájtaná az intézmény rendelkezésére.

A F. M. K. E. közgyűlése. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület, a háború miatt minden ünnepe mellőzésevel, 1915. évi december 28-án d. e. 11 órakor, Nyitra rendezett tanácsu városban, a vármegyeház kistermében tartja meg XXXIII. évi rendes közgyűlését, amelyre az egyesület összes alapító, örökös, rendes és pártoló tagjait meghívjuk. A közgyűlés napirendje: 1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére három egyesületi tag kiküldése. 2. Az elnökség 1914—15 évi jelentése s az igazgató választmány kapcsolatos javaslatai. 3. Az egyesület 1914. évi összárszámadatai és a vonatkozó törvényszerű fölmentvény megszavazása. 4. Az egyesület 1916. évi költségvetésének megállapítása. 5. Az egyesület tisztikara és az igazgató választmány megbízatásának egy évvel való

meghosszabbítása. 6. Az 1916. évi közgyűlés helyének meghatározása. 7. Indítványok, a melyek az alapszabályok 16. §-a értelmében az elnökséghez a szabályszerű időben beérkeztek. Nyitra, 1915. november 24-én. *Craus István*, elnök. *Dr. Gyürky Geyza*, tb. elnök, ügyv. alelnök. *Clair Vilmos*, főtítkár.

Választmányi ülés. A Vörös Kereszt fiókja december elején, szerdán délelőtt tizenegy órakor Czocher Kálmán főtisztviselő elnöke alatt választmányi ülést tart a Royal kistermében. Az ülés tárgysorozatán a katonák karácsonya szerepel.

Új zenekar. Az itt üdülő katonák kebeléből az állomásparancsnokság kezdeményezésére egy harminc tagból álló zenekar alakult. Az orkesztrum elsősorban a katonák szórakoztatását célozza, emellett nyilvános hangversenyek rendezése is tervbe van véve. A zenekar már legközelebb megkezdí működését.

Botrány egy temetésén. A multhéten kinos botrány játszódott le Vágújhelyen, Sonnenfeld Bernát dr. ottani volt hitközségi elnök temetésén. Az elnök régi idő óta haragosa volt a rabbinak Rosenberger dr.-nak, aki ezt a körülményt bár tapintatosan, de mégis elég érthetően érintette a bucsuztatóban. Ezt a halott hozzátartozói kikérték maguknak, viszont a jelenlevő szolgabíró, Krascenits dr. a rabbinak adott igazat, mondván: „Tessék folytatni a beszédet, senkinek sincs jogában főtisztelendő Urat egyházi funkciójában megakadályozni.“ A halott családja erre elhagyta a temetőt, Rosenberger dr. pedig a visszamaradt nyolc ember előtt folytatta bucsuztatóját.

Harctéri sebesült tiszték. A kíségető tiszti kórházban november 27-ig 1647 harctéri beteg és sebesült tiszt nyert felvételt.

A kíségető kórházban a fürdőigazgatóság közlése szerint november 21-től november 27-ig 333 újabb harctéri beteg és sebesült katona nyert felvételt.

Szivar, cigaretta kell katonáinknak. A háború vaspörölye nemcsak a frontokon művel csodákat, itthon is nagy dolgokat teremt, egyé kövacsolja a szíveket. Mint ha egyetlen szívből állana az egész nemzet, oly megértő szeretettel, oly egyakaratu lelkesedéssel teszi magáévá mindenki az országban a *Hadszegélyező Hivatalnak* s a *Vörös Keresztnek* azt az együttes akcióját, amely a harctéren küzdő katonáinkat szent Karácsony ünnepére az ajándékok egész habmazával akarja elárasztani. A siker már most is biztosítottnak látszik; hazafias, áldozatkész társadalmunk lehetővé teszi katonáink megajándékozását, a mozagalom vezetősége pedig gondoskodik arról, hogy az ajándékok értékes, hasznos, kedves, szükséges, szóval valóban érdemes ajándékok legyenek. A harctéri ajándékoknak — nagyon helyesen — jelentékeny részét fogják képezni a szivarok és cigaretták, azok a dolgok, amelyek katonáinknak közismerten a legkedvesebb élvezetet nyújtják. *Tehát nagymennyiségű dohányneműre van szükség!* A karácsonyi ajándékozás akciójának vezetősége a cél elérésére egy nagyon egyszerű, könnyű és senkinek sem kellemetlenkedő módot talált. Az ország összes dohánytözsdeiben *1., 2. és 10 filléres jótékonyági bélyegeket helyezett el* és ezeknek tetszés szerinti mennyiségben vásárlására minden egyes vevőjének figyelmét felhívja a tözsde. Most tehát nem azt kívánják tőlünk — mint a füsttelen napon, — hogy mondjunk le egy időre a dohányzásról, csak azt kéri a frontok szilárd vasöve mögött nyugodtan füstölő férfiaktól, hogy szivar- és cigaretta-vásárlásaiknál gondoljanak szeretettel arra a sok százezer katonára is, akiknek szenvedéseik és fáradalmaik közepette oly nagy örömet okozna, ha csak néha is dohányozhatnának és ehhez csak úgy juthatnak hozzá, ha mi juttatunk nekik szivarjainkból, cigarettáinkból. *Vásároljunk*

Pöstyéner Zeitung.

Eine seltene Auszeichnung wurde dem Leutnant der Reserve des k. u. k. Infanterieregiments No. 31. Franz Janc zuteil. Es wurde ihm in Anerkennung seiner ausserordentlichen Verdienste vor dem Felnde der Eiserne Kronenorden III. Classe vom König verliehen. Janc ist der einzige Leutnant in der öst.-ungar. Armee, der diesen Orden besitzt. Ausserdem ist Janc Eigentümer beider silberner Tapferkeitsmedaillen, des Militärverdienstkreuzes III. Cl. und des Eisernen Kreuzes.

Der Lesesaal im Hotel Herzog — zur ausschliesslichen Benützung der rekonval.scenten Mannschaften bestimmt — wird Mittwoch nachmittags eröffnet. Der Lesesaal wird nur in den Nachmittagsstunden von 2-6 Uhr geöffnet sein, da der Vormittag dem Kurbrauche gewidmet ist. Auch ist in den Abendsstunden die Abhaltung von Kinovorstellungen, musikalischen Veranstaltungen und Vorlesungen geplant.

Gewässerte Milch wurde vergangene Woche in den zur Ablieferung hierher gebrachten Kannen festgestellt. Der Wassergehalt belief sich bis auf 60 v. H. Gezen die Milchfälscher wurde ein strenges Verfahren eingeleitet.

Den Aufruf der Roten Kreuz-Filiale, die wir an anderer Stelle bringen, legen wir unseren Lesern angelegentlichst ans Herz. Spenden für die Weihnachtsbescherung der hier weilenden Soldaten, werden in der Redaktion der Pöstyéner Zeitung bereitwilligst entgegengenommen und quittiert.

Der Stationskommandant k. u. k. Oberst Sylvius von Herbay trägt sich mit der lobenswerten Absicht für die hier weilenden rekonval.scenten Mannschaften ein Kino ins Leben zu rufen. Die Vorarbeiten sind bereits im Zuge.

Die zum gräfl. Erdődy'schen Fideikomiss gehörenden Güter Pöstyén, Örvistye, Vágdebröd und Lukáb wurden ab 1. Jänner 1921. an die Szereder Zuckerfabrik um einen 50 v. H. höheren Mietzins als bisher, verpachtet.

Bei dem Leichenbegänis des vergangene Woche verstorbenen Vorsitzenden der isr. Kulturgemeinde in Vágújhely Dr. Bernhard Sonnenfeld ereignete sich ein peinlicher Zwischenfall. Der Oberrabbiner der Gemeinde Dr. Rosenfeld, der mit dem Verstorbenen auf Feindesfusse stand, streifte in der Grabrede diesen Umstand, wogegen sich die Angehörigen ziemlich laut verwarhren. Der ebenfalls anwesende Stuhlrichter erkannte, dass der Rabbiner in der Ausübung seiner religiösen Pflicht nicht behindert werden dürfe, worauf sich die Angehörigen des Verstorbenen entfernten. Dr. Rosenfeld konnte dann die Trauerrede — ver den zurückgebliebenen acht Mitgliedern der Gemeinde — ungehindert fortsetzen.

Ihren Holz- und Kohlenbedarf decken Sie am zweckmässigsten im Antal István'schen Depot (Szechenyi-ut 12. vis á vis Militärhosp.) I-a Keks und Preuss. (Wildenstein) Kohle, sowie Brennholz grosen und en detail ins Haus gestellt. Telefon 42

tehat e napokban jótékonyági bélyegeket, mert ezekből válik szivar és cigaretta katonáink számára! Gondoljunk mindannyian arra, hogy amily jóleső a dohányzás élvezete, épp oly kinos annak nélkülözése.

8 órai ujság. Ez a címe annak az új országos napilapnak, mely először november 30-án este fog megjelenni Budapesten. A háborús események iránt megnyilvánult általános és intenzív közérdeklődés hívta életre a **8 órai ujságot** és bizonyára ez az érdeklődés fogja megszilárdítani is. Budapesten és az ország nagyobb városaiban már megjelentek a hirdető-oszlopokon a **8 órai ujság** stílusos, művészi plakátjai, néhány nap múlva előttünk lesz maga az ujság is eredeti formájával és a fejlett zsurnalisztika minden készségével. Mint a legkésőbb megjelenő esilap, arra törekszik, hogy a **legújabb** híreket tárja az olvasó elé. Vezérelve: megbízhatóság és gyorsaság. A **8 órai ujság** az első lap, mely az új sajtótörvény értelmében 50 ezer korona politikai hirlap-biztosítékot helyezett letébe.

A Park-mozgó, mint értesülünk, négy szer hetenkint tartja már előadásait, még pedig: vasárnap, kedd, csütörtök és szombaton, délután 5 és este 1/29 órakor. A folytonosan új darabokhoz részletes műsor a pénztárnál kapható.

Szén- és tűzifa szükségletét legelőnyösebben Antal István raktárában (Szechenyi-ut 12., Katonai gyógyházzal szemben) szerezheti be. Elsőrendű kocsz és porosz (Wildenstein) szén, valamint tűzifa nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva. Telefon 42

SCHULTZ PÖSTYÉN

A Fürdőszálló mellett.
Neben dem Curhotel.

ORTHOP. CIPÉSZ. CIPŐRAKTÁR ORTHOP. SCHUHMACHER. SCHUHNIEDERLAGE
ALAPITTATOTT 1899. TELEFON 60-61. GEGRÜNDET 1899

Fájós lábuak részére speciális cipők mérték után. Nagy raktár mindenféle uri-, női- és gyermekcipőkben. Sport- és egyéb alkalmi cipők. Sár cipők. Elegáns cipők mérték után. Harisnyák, zoknik, betétek, gummisarkok, kenőcsök. ∴ ∴ Számos elismerő-levél.
∴ NÉGYSZER KITUNTETVE. ∴

Anfertigung von Specialschuhen f. Fussleidende nach eigenem v. ärztl. Autoritäten gepr. Verfahren. Grosses Lager in Herren-, Damen- und Kinderschuh. Sport- und andere Gelegenheitschuhe. Galoschen, Prima Massarbeit u. Garantien für tadelloses Passen. Strümpfe, Socken, Einlagen Schuhcreme. Zahlreiche Anerkennungschriften
VIERMAL PRÄMIERT. ∴

KÖNIGL. FACHINGEN

Natürliches Mineralwasser

KOLLARIT-BÖRLEMEZ RUGANYOS VIHAR-BIZTOS ÉS IDÓTÁLLÓ SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

Milliók

használják

Köhögés

rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, görcs- és számarköhögés ellen, a

KAISER-féle mellikaramellákat

a három fenyővel

6100 elismervény, illetve bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól biztositják a biztos sikert.

Külsőleg csinos dobozokban igen izletes cukorka.

Egy csomag 20 és 40 fillér. Egy doboz 60 fillér.

Kapható az összes gyógyszerárakban és a legtöbb drogériában.

Millionen

gebrauchen gegen

Husten

Heiserkeit, Katarrh, Verschleimung, Krampf- u. Keuchhusten

Kaiser's Brust-Caramellen

minden 3 Tannen. **6100** not. begl. Zeugnisse von Aerzten und Privatven verbürgen den sicheren Erfolg.

Aeusserst bekömmliche und wohlschmeckende Bonbons.

Packet 20 und 40 Heller. Dose, 60 Heller. Zu haben bei: Josef Meth, Apoth. z. hl. Josef Pöstyén G. Emanuel Salvator Apotheke, Pöstyén.

Pöstyéni Takarékpénztár R. T.

A Fürdőszállóval szemben.

Tőzsdei megbízások. Értékpapírok, devisek és valuták eladása. Szelvények beváltása. ∴ Értékek megőrzése. Betétek jutányos feltételek mellett.

Pöstyéner Sparkassen A.-G.

Vis-á-vis dem Kurhotel.

Abwicklung von Börsenordres. Verkauf von Wertpapieren, Devisen, Valuten. Einlösung v. Coupons. Aufbewahrung v. Effekten. Depots Einlagen zu den günstigsten Bedingungen.

A VILÁG LEGJOBB

FELVIDEKI PARCELLÁZÓ ÉS GAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ∴ NYITRA.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészszbeni továbbadás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvitelére haszonreszsedes vagy meghatározott összeg fejében, birtokeladásokat és veteleket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérelti joggal. Felvállal gépezésantásokat. Saját és bérelt bányából szállít meder és zuzott kavicsot, építő homokot, couiet, terméskövet, aszfalt- és betonanyagot. Ügynöki közbenjárás megállapodás szerint díjazva.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága Nyitrán.